

GEMEENTELIJK MILIEUBELEID VISIETEKST SWO 2008-2013

Inhoudstafel

1. Kader
2. Historiek van de gemeentelijke milieubeleidsplanning, situering
3. Beleidsmatige visie
 - 3.1 De samenwerkingsovereenkomst Milieu 2008-2013
 - 3.2 De algemene resultaatsverbintenis
 - A. Duurzame ontwikkeling
 - B. Natuuracties, voornamelijk onder de vleugels van INL
 - C. Uitwerken van een beleid rond trage wegen en zachte recreatie
 - D. Energie – REG
 - E. Water
 - F. Afval & openbare reinheid
4. De projecten
 - Projectvoorstel 1 :
 - Projectvoorstel 2 :
 - ...
5. De uitvoering
6. Planningstabel
7. Analyse van de middelen
8. Besluit

Status : D E F I N I T I E F

1. Kader

De samenwerkingsovereenkomst milieu 2008-2013 schept de mogelijkheid de gemeentelijke milieubeleidsplanning te herbronnen onder de vorm van een visietekst gemeentelijke milieubeleid. Bij intekening van de basis van deze SWO (SamenwerkingsOvereenkomst) is de opmaak van een dergelijke visietekst verplicht.

De voorliggende tekst wil dan ook voor deze legislatuur, en op een overzichtelijke manier, de visie met betrekking tot het gemeentelijke milieubeleid bundelen. Deze tekst heeft eveneens tot doel een aantal concrete maatregelen, projecten en toepasbare middelen naar voor te schuiven.

Zonder de algemene milieubeleidsplanning in vraag te stellen heeft deze visietekst dus tot doel een ernstige leidraad te vormen voor de uitvoering van het gemeentelijk milieubeleid voor de komende 6 jaar.

Voor de uitwerking van deze tekst werd een werkgroep samengesteld dat als klankbord de opmaak van deze visietekst begeleid. Deze werkgroep werd samengesteld uit het dagelijks bestuur van de MAR (Milieu AdviesRaad), de schepenen van Leefmilieu, het diensthoofd milieu&groen (milieuambtenaar), de duurzaamheidsambtenaar alsook elk lid van het college of zijn/haar vertegenwoordiger.

2. Historiek van de gemeentelijke milieubeleidsplanning, situering

Een GNOP (Gemeentelijk NatuurOntwikkelingsPlan) voor onze gemeente werd opgesteld in 1995. Het is grotendeels gerealiseerd en heeft een zeer grote invloed gehad op de natuurontwikkeling binnen de gemeente. De verdienste van het GNOP (en GNOP's in het algemeen) is zeer groot.

Verschillende milieujaarprogramma's werden opgesteld binnen het kader van de milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten. Hoewel milieujaarprogramma's steeds een luik planning bevatten is dit slecht een opeenvolging van jaarlijkse planningen. Voor de ontwikkeling van een visie op middellange termijn zijn milieujaarprogramma's niet nuttig.

Een milieubeleidsplan werd opgesteld voor de periode 2002-2006, verlegd voor het jaar 2007. De gemaakte analyses zijn echter grotendeels nog actueel, en er goed bruikbaar als directe bron voor deze planningsfase. Een groot aantal acties werden uitgevoerd. Sommige niet- of onvolledig uitgevoerde acties zullen zeker van nut zijn bij de invulling van deze visietekst. Actualisatie is hierbij uiteraard nodig.

Als concretisering van het hoofdstuk 'natuur' van het milieubeleidsplan werd een onderdeel Natuur/Landschap/Groen/Bos opgesteld. Dit document vervangt het GNOP definitief en is blijvend actueel voor alles wat gemeentelijke natuurontwikkeling betreft.

Naast deze duidelijke 'milieu-plannen' zijn nog een aantal andere gemeentelijke beleidsplannen van nut bij de opmaak van een gemeentelijke visie rond het milieubeleid. De belangrijkste zijn :

- Financiële (lange-termijn)planning
- Het mobiliteitsplan, met inbegrip van de nota 'milieuscreening'
- Beleidsplan recreatie
- Planning m.b.t. grotere infrastructuurwerken (wegen, gebouwen, riolering, ...)

-

Gelet op de raakvlakken, én de invloed die het milieubeleid op andere beleidsdomeinen dient/wenst uit te oefenen, is het nuttig deze plannen in ogenschouw te nemen bij de opmaak van deze visietekst.

Geen beleidplan maar wel een belangrijke keuze m.b.t. het natuurbeleid is de overeenkomst tussen gemeenten, IGO (InterGemeentelijk Opbouwwerk) en de provincie Vlaams-Brabant rond het project Intergemeentelijke Natuur en Landschapsteam (INL), zoals ondertekend in 2007. Deze overeenkomst betekent een erg belangrijk engagement voor 6 jaar voor wat betreft gemeentelijke natuurontwikkeling.

Conclusie : Deze visietekst is in vele opzichten een verder zetting en/of concretisering van de bestaande beleidsplannen. Niettegenstaande wordt de uitvoering versterkt door de huidige bestuursvisie. De benaming “milieubeleidplanning op middellange termijn” zou voor deze visietekst gepast kunnen zijn.

3. Beleidsmatige visie

Het college van burgemeester en schepenen is van oordeel dat een gemeentelijk milieubeleid moet worden opgebouwd rond volgende drie peilers :

- Een reine, mooie en gezonde leefomgeving voor elke inwoner. Een omgeving met groene zones, open ruimte& landbouw, natuurbelevings- en recreatiekansen. Hierbij hoort een goede bodem-, lucht- en waterkwaliteit en een goed netwerk aan trage wegen. Er is ook aandacht voor stilte, bioritme en biodiversiteit.
- Betrokkenheid van de inwoners. Voor milieu&natuur vertaalt zich dat in ondersteuning van verschillende initiatieven zoals Milieuzorg op school, de compostmeesterwerking, sociale tewerkstellingsprojecten, geïntegreerde initiatieven met andere beleidsdomeinen, zwerfvuilacties, georganiseerde themawandelingen of infodagen, sensibilisatie m.b.t. energiebesparing en afvalsortering, enz ...
- Een samenhangend afvalbeleid. O.a. openbare reinheid, onkruidverwijdering, ondergrondse glasbakken waar mogelijk, zwerfvuil aanpakken en verwijderen, sensibilisering rond sorteren en selectieve ophaling, de groene lijn, aanpak van sluikestorten en sluikestoken, stimuleren en ondersteunen van het thuiscomposteren, een geoptimaliseerd diftar-retributiesysteem, ...

Het college is van mening dat een grote optie op de realisatie van deze peilers kan genomen worden door onder andere een doordacht duurzaam gemeentelijk milieubeleid te voeren. Zie 3.2, A.

De uitvoering van de visie vinden we ook terug in de intentie van het college om de samenwerkingsovereenkomst milieu 2008-2013 uit te voeren als basisovereenkomst, aangevuld met projecten. Middels deze visietekst worden de basis-samenwerkingsovereenkomst+projecten aangevuld met een eigen visie en resultaatsverbintenis aangaande het milieubeleid. Zie 3.1.

Het college denkt op deze manier de slagkracht van haar diensten te vrijwaren en te versterken, een grote gemeentelijke vrijheid naar uitvoering van het milieubeleid te genieten en resultaten te boeken op maat van onze gemeente. Dit alles – uiteraard - met een zo optimaal mogelijke inzet van de middelen.

De daadwerkelijke uitvoering van deze visie vereist dus een aantal stappen, namelijk

- 1) Het uitvoeren van de samenwerkingsovereenkomst milieu 2008-2013 als basisovereenkomst.
- 2) Het uitwerken van een algemene resultaatsverbintenis. Realisatie van deze verbintenis.
- 3) Het uitwerken, plannen, begroten en uitvoeren van een aantal concrete projecten
- 4) Uitvoeren van natuurbeleid en natuurontwikkeling in het kader van INL.

In wat volgt trachten we deze 4 punten wat verder uit te werken.

3.1 De samenwerkingsovereenkomst milieu 2008-2013

Per item trachten we in te schatten welke de repercussies van de ondertekening van deze overeenkomst zijn voor onze gemeente.

De belangrijkste bepalingen of actiedomeinen uit deze samenwerkingsovereenkomst zijn de volgende (met de overeenstemmende titels en nummers behouden, enkel basis) :

1 INSTRUMENTARIUM

- 1.1.1 Gemeentelijke diensten
- 1.1.2 Handhaving
- 1.1.3 MMIS (Milieu Management en Informatie Systeem)
- 1.1.4 Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur
- 1.1.5 Gemeentelijk milieubeleid

→ De gemeentelijk diensten (milieudienst) zijn georganiseerd zoals de SWO vereist en voert ook de gevraagde taken uit. MMIS wordt opgevolgd, een MAR is opgericht en is actief conform de richtlijnen in overeenstemming met de SWO. Voor milieuhandhaving is bijkomende organisatie en taakomschrijving noodzakelijk.

2 AFVAL

- 2.1.1 Afvalpreventie en hergebruik
- 2.1.2 Selectieve inzameling en restafval
- 2.1.3 Opruimen achtergelaten afvalstoffen

→ Alle acties rond afval zijn in overeenstemming met de SWO. De samenwerking met EcoWerk ligt hier aan de basis van de goede resultaten.

3 MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK (MVP)

- 3.1.1 MVP binnen gemeentelijke diensten
- 3.1.2 Passieve sensibilisatie

→ MVP is in de werking van de gemeente geïntegreerd zei het nog niet als een totaalbeleid. MVP wordt gestuurd vanuit de milieudienst eerder dan een automatisme over alle beleidsdomeinen heen. Passieve sensibilisatie wordt veelvuldig gevoerd.

4 WATER

- 4.1.1 Pesticidenreductie
 - 4.1.1.1 Risico-evaluatie
 - 4.1.1.2 pesticidentoets
- 4.1.2 Passieve sensibilisatie

→ De reductie van pesticiden is al meerdere jaren aan de gang om momenteel te stranden op een erg laag verbruik. Risico-evaluatie m.b.t. sporenmiddelen gebeurt doorlopend. De

pesticidentoets is nieuw en dient te worden geïntegreerd in de werking van de groendienst. De dienst Openbare Werken moet dan van deze dienst gebruik maken. Passieve en actieve sensibilisatie m.b.t. pesticiden wordt gevoerd, maar kan opgevoerd worden (bv. met acties)

5 HINDER

5.1.1 Digitaal opvolgen van milieuklachten

5.1.2 Passieve sensibilisatie

→ Klachten worden digitaal ingegeven via MKROS (Milieu Klachten Registratie en OpvolgingsSysteem). Het aanspreekpunt m.b.t. hinder is bekend en wordt gecommuniceerd.

6 ENERGIE

6.1.1 Elektronisch opvolgsysteem voor bouwaanvragen

6.1.2 Uitvoeren energieboekhouding

6.1.3 Passieve sensibilisatie

→ Het Elektronisch opvolgsysteem voor bouwaanvragen (VEA – Vlaams EnergieAgentschap) wordt gevoerd door de gemeente. De energieboekhouding van ondertussen 7 gemeentelijke gebouwen wordt bijgehouden. Passieve sensibilisatie wordt gevoerd.

7 MOBILITEIT

7.1.1 Passieve sensibilisatie

7.1.2 Deelname Gemeentelijke Begeleidingscommissie

→ Passieve sensibilisatie rond mobiliteit (gerelateerd naar milieu) kan verbeterd worden. De milieuambtenaar en schepen bevoegd voor het leefmilieu wordt opgenomen in de gemeentelijke begeleidingscommissie.

8 NATUUR

8.1.1 Bermbeheer

8.1.2 Streekeigen soorten

8.1.3 Code goede natuurpraktijk

→ Bermbeheer wordt reeds jaren uitgevoerd in eigen beheer. Grazige bermen met behulp van een maai-zuig-combinatie en houtkanten door het INL-team. Aanplantingen worden steeds – met uitzondering van de begraaftplaatsen – uitgevoerd in streekeigen groen.

9 BODEM

9.1.1 Inschakelen erkend bodemsaneringsdeskundige

9.1.2 Vergunningen TOP (Tussentijdse OpslagPlaats) obv code van goede praktijk

→ De mogelijkheid voor het (snel) inschakelen van een erkend bodemsaneringsdeskundige is voorzien via de exclusieve dienstverlening die de gemeente betreft bij Interleuven. De gemeente heeft en wenst geen vergunningsplichtige TOP in eigen beheer.

10 DUURZAME ONTWIKKELING (DO)-

10.1.1 Passieve sensibilisatie

→ passieve sensibilisatie rond DO wordt gevoerd.

Conclusie : niettegenstaande veel items reeds naar behoren wordt ingevuld door de gemeente zijn een aantal verbeteringen steeds mogelijk. Enkele (nieuwe) items vereisen de nodige voorbereidingen, tijdsbesteding en praktische uitwerking. Niet te vergeten is dat deze

items een doorgedreven, jaarlijkse rapportage vereisen. Opvolging van verschillende parameters, gegevens, attesten en resultaten is dus noodzakelijk.

3.2 De algemene resultaatsverbintenissen

Er zijn een aantal milieu-gerelateerde items die niet als concreet uitvoerbaar project te omschrijven zijn maar eerder als een rode draad doorheen het milieubeleid lopen. Voorbeelden van dergelijke items zijn duurzame ontwikkeling, milieuverantwoord productgebruik, energiebesparing, eerlijke handel, vermindering van de afvalberg, enz...

De algemene resultaatsverbintenis is dus een poging om een versterkte invulling van het gemeentelijk milieubeleid te komen, bovenop of doorheen de verbintenissen van de samenwerkingsovereenkomst als basisuitvoering. Dit in tegenstelling tot een aantal acties of projecten, eerder met een afgebakende looptijd of actiedomein, die verder in dit document worden behandeld.

Het zijn dus een soort verbintenissen van het gemeentebestuur om op een eerlijke, open en doordachte manier om te springen met deze items om ze zo veel als rederlijkerwijs mogelijk in te passen bij alle beleidsdaden die gesteld worden de komende legislatuur.

Dit hoofdstuk heeft als doel deze resultaatsverbindingen concreet te maken.

A. Duurzame ontwikkeling.

Duurzame ontwikkeling wordt gedefinieerd als *“een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder daarbij de behoeften van de toekomstige generaties in gevaar te brengen”*.

Brundtland definitie

Bij elke stap in de besluitvorming, aankoop, plan, bestek, werk, Nagaan hoe de duurzaamheidsgedachte kan toegepast worden. Dit wil zeggen de aspecten milieuverantwoord productgebruik, ecologische producten, gezondheid, energiebesparing, beperken afval, infiltratie van regenwater, groene stroom, copro gekeurde materialen, FSC (Forest Stewardship Counsel), beperken lichthinder, beperken pesticiden, ecoscore voertuigen, ecologisch bouwen, ...

Deze verbintenis wordt concreet ingevuld d.m.v een verhoogde adviesverlening vanuit de dienst milieu, duurzaamheidsteam en MAR ter ondersteuning van beleidsdaden.

Ter ondersteuning van deze duurzaamheidsgedachte bij de besluitvorming is het dus aangewezen de milieudienst in de planningsfase bij belangrijke projecten en dossiers te betrekken. Dit kan in de vorm van advisering op maat of sterke betrokkenheid bij overleg en planning.

B. Natuuracties, voornamelijk onder de vleugels van INL

Natuurontwikkeling op het niveau van een gemeentebestuur schept heel wat mogelijkheden. De gemeente is immers weg+wegbermbeheerder, heeft heel wat gebouwen in beheer, bezit en beheert bossen en andere gronden, doet infrastructuurwerken, ... en beschikt dus over veel opportuniteiten om aan natuurbeheer te doen. Dit als flankerende maatregelen dan wel als doelbewust project. Ook de aanwezigheid van de gemeente in tal van overleggroepen,

projectcomités en beheersorganen scheidt nog bijkomende mogelijkheden voor natuurbeheer.

Taken zoals bomen knotten, maaibeheer, beheer van natuureducatieve reservaten, paddenoverzetacties, ecologisch beheer van holle wegen, bosbeheer van eigen bossen, inrichting restgronden, inrichting van vleermuisbunkers, acties met zwaluwnesten, ondersteuning van allerlei soortbeschermingsprojecten (o.a. kerk- en steenuilen), opzetten van broedhopen voor het vliegend hert, kunnen en moeten dus deel uitmaken van het gemeentelijk milieubeleid.

Deze overwegingen eendachtig besliste het gemeentebestuur eind 2007 opnieuw voor 6 jaar in te stappen in het project Intergemeentelijke Natuur en Landschapsteam van IGO Leuven. Deze aanpak garandeert een verdere uitvoering van de voorgestelde, en eventueel nieuwe projecten, de komende 6 jaar.

C. Een samenhangend afvalbeleid.

De vermindering van de afvalberg is een niet aflatende strijd...

Het afvalbeleid vereist inderdaad een flexibele en aanhoudende aanpak.

Het bekomen van openbare reinheid, de onkruidverwijdering, het plaatsen van ondergrondse glasbakken waar mogelijk, gericht zwerfvuil aanpakken en verwijderen, doorgedreven sensibiliseren rond sorteren en de selectieve ophaling, de groene lijn, aanpak van sluikstorten en sluikstoken, het stimuleren en ondersteunen van het thuiscomposteren, een geoptimaliseerd diftar-retributiesysteem,.. zijn allemaal reeds eerder vermelde items die echter niet in één actie, niet in één project of werk kunnen gevat worden.

Het zijn met andere woorden aanhoudende aandachtspunten waaraan, vertrekkende vanuit de visie, jaar na jaar moet gewerkt worden. Enkele items kunnen opgevat worden als een project en als dusdanig worden uitgevoerd.

De invoering van een sluitend en kostendekkend DifTar systeem (geDifferentieerde Tarifiëring) verloopt in verschillende fasen. De verschillende gemeenten van het werkingsgebied van de Intercommunale worden als het ware stapsgewijs in dit systeem ingepast. Het hele proces wordt getrokken door de afvalintercommunale Ecowerf. Dat is ook logisch aangezien de omschakeling naar een dergelijk DifTar-systeem een belangrijke investering betekent. De gemeente Huldenberg dient zich in deze omschakeling in te passen, ook zonder hierbij noodzakelijk vragende partij te zijn.

D. Uitwerken van een beleid rond trage wegen en zachte recreatie

Veilige-, trage-, milieuvriendelijke- en recreatieve mobiliteit is een samenhangend geheel en vereist een aangepast beleid en een beheersvisie.

Het gemeentebestuur is dan ook van oordeel dat een gedegen beleid rond trage wegen al de geschetste belangen dient.

In 2007 werd ingestapt in het project Leerwerkplaats-Tuin van IGO Leuven teneinde tot een flexibele en ruim inzetbare 'wandelpadenploeg' te komen. Op die manier kan het onderhoudsniveau van de trage wegen worden verhoogd. Ook de verbetering van trage wegen, als investering, kan op deze manier worden ingevuld.

Met betrekking tot de Trage wegen kan eveneens verwezen worden naar de projecten. Zie verder.

E. Energie - REG

Rationeel energiegebruik, oftewel REG, is een taak van zowel de gemeente (als gebouwbeheerder) als van de particulier.

Het is dus nuttig een strategie uit te werken ter bevordering van volgende zaken :

1. Het verminderen van het energieverbruik van bestaande gebouwen in beheer van de gemeente (de zgn. energetische optimalisaties)
2. Het beperken van het energieverbruik van nieuw te bouwen gebouwen. Overwegen van verdergaande REG-acties hierbij zoals passiefgebouwen, zonneboilers, ...
3. Acties ter bevordering van REG bij inwoners. Dit zowel voor bestaande als nieuw te bouwen woningen.

Op de keper beschouwd zijn 1 en 2 acties die onder te brengen zijn onder de noemer duurzame ontwikkeling, zeker voor de nieuwe projecten. De gestelde beleidslijnen blijven hierbij dus geldig. Zie A.

Niettegenstaande REG een taak is die in elke beleids- of beheersdaad moet worden opgenomen, lijkt het opportuun REG als acties verder uit te werken. De berekening van terugverdientijden, duurzame investeringen aan gebouwen, energetische optimalisatie van verwarmingssystemen enz... zijn beter uitvoerbaar en beter beheersbaar via een actie- of projectaanpak.

Met betrekking tot REG wordt dus eveneens verwezen naar de projecten.

F. Water

Ook in het beleidsdomein 'water' zijn een aantal belangrijke en interessante bevoegdheden weggelegd voor de gemeente. Dit schept mogelijkheden om voor het beleidsdomein milieu & natuur enkele acties te koppelen.

Concreet zijn dit de acties pesticidenreductie, aanleg van riolering, ruimen van beken, erosiebestrijding, het plaatsen van IBA's (Individuele Behandelingsinstallatie voor Afvalwater), verbeteren van de vismigratie, regenwaterhergebruik, en het creëren van infiltratiemogelijkheden voor hemelwater. Deze taken houden een belangrijke opportuniteit inzake acties voor milieu&natuur. De gemeente dient dus bij de uitvoering van deze acties voldoende waarborgen in te bouwen opdat de component milieu&natuur voldoende weerklank kan krijgen in het beleidsdomein water.

Aangezien momenteel de betrokkenheid van de milieudienst voor deze dossiers (excl. RioBra) groot is, is deze waarborg voorzien. Dat dient in de toekomst dan ook zo te blijven.

Voor de pesticidenreductie bij de inwoners zijn bijkomende inspanningen nodig onder de vorm van sensibilisatie en gerichte acties. Deze actie ressorteert onder de vleugels van de milieudienst.

4. De projecten

Deze projecten hebben als uitgangsbasis dat ze relevant zijn voor het gemeentelijk milieubeleid en passen binnen de gestelde bestuursvisie.

Na overleg van de werkgroep 'visietekst gemeente milieubeleid' werden volgende projecten weerhouden en uitgewerkt. Achteraan deze visietekst worden de niet weerhouden projecten gevoegd voor eventueel gebruik in de toekomst, als bijlage.

Navolgend worden een haalbare planning voor de periode 2008-2013 opgesteld evenals een summier overzicht van de in te zetten middelen.

Project 1 : Nacht van de duisternis

Filosofie binnen het milieubeleid :

Allerlei activiteiten rond de nacht van de duisternis om de sensibilisatie rond lichthinder, bioritme en biodiversiteit. Bij voorkeur gekoppelde activiteiten met een duidelijke link naar duisternis en donkerte.

Uitwerking :

- Doven van de klemtoonverlichting van gebouwen
- Doven van straat verlichting
- Vragen dat de bewoner ook zoveel mogelijk lichten uitdoen
- 'heksenwandeling' of 'sprookjeswandeling' voor kinderen
- vleermuiswandeling + gids voor uitleg over nachtdieren
- infoavond over uilen, uitzetten van uil (van opvangcentrum bv)
- ...

Uitgebreide mogelijkheden :

(1) Studie + uitvoering van een actieplan rond lichthinder. Dit met aanduiding van enkele 'donkere zones' in de gemeente (bv. rond reservaten) eerder dan in heel de gemeente. Zodoende de lichthinder verminderen. Ook particulieren betrekken bij deze 'donkere zone', verandering straatverlichting, afschermen van deze 'donkere zone' door beplanting, vlechschermen, Uiteraard ook bekendmaking en sensibilisatie naar de bevolking :

(2) Nacht van de duisternis opengetrokken naar meer cultuurhistorische aspecten : sprookjes(wandeling), heksen, vampieren, nachtelijke verhalen, anekdote's, ...

Planning / voorstel :

Dit project is uitvoerbaar, behoeft degelijke voorbereidingen is bij voorkeur niet jaarlijks. Opname binnen de planningsperiode is opportuun.

Besluit werkgroep : Waardevol project dat een gedegen opbouw verdient. Het koppelen van een dergelijke actie met andere beleidsdomeinen zoals cultuur, recreatie, jeugd, toerisme en stedenbouw verdient aanbeveling.

Project 2 : Compostmeesterwerking Huldenberg

Filosofie binnen het milieubeleid :

Promotie van het thuiscomposteren, verminderen van het GFT-afval, gebruik van compost.

Uitwerking :

Ondersteuning van de Huldenbergse compostmeesterwerking.

Uitgebreide mogelijkheden :

De compostmeesters promoten het thuiscomposteren en dat is erg lovenswaardig . Om de acties van de compostmeesters in de verf te zetten kunnen activiteiten opgezet worden die aanleunen bij 'tuinieren' zoals

- uitleg, infoavond over kringlooptuinieren
- thuiscomposteren
- de afvalarme tuin
- demonstratie hakselaars
- snoeicursus met aandacht voor oude fruitrassen en boomgaarden
- demo over takkenvlechtwerk in de tuin
-

Planning / voorstel :

De compostmeesterwerking Huldenberg werd opgestart en wordt ondersteund/opgevolgd. Het behoud van deze samenwerking is meer dan opportuun en een verder uitbreiding van de activiteiten is wenselijk.

Besluit werkgroep : Een erg waardevol project dat vergaande steun verdient.

Project 3 : Zwerfvuilacties

Filosofie binnen het milieubeleid :

Sensibilistie m.b.t. de zwerfvuilproblematiek, opruimen van zwerfvuil, openbare netheid.

Uitwerking :

Een zwerfvuilcampagne met daarin verschillende elementen verwerkt :

- doorgedreven sensibilisatie a.d.h.v. tijdelijk opgestelde borden
- zwerfvuildag met de inwoners
- zwerfvuildag met arbeiders, INL, ISS, IGO, administratie en mandatarissen, ...
- overleg met politie voor verscherpte controle, bewustwording, uitleg over wetgeving, tips voor opvolging, afspraken rond onderzoek en opruim,
- Ruime bekendmaking
- Samenwerking met andere gemeenten
- Jaarlijkse herhaling

Uitgebreide mogelijkheden :

Intergemeentelijke samenwerking

Planning / voorstel :

Deze actie werd opgestart in 2008 en de intentie dit de komende jaren verder te zetten is reeds vastgelegd. De actie verdient dus projectmatige vastlegging binnen de SWO. Uitvoering is gewenst, doch geen jaarlijkse zwerfvuilcampagne.

Besluit werkgroep : De eerdere uitvoering van deze acties in onze gemeente heeft bewezen dat zowel draagvlak als noodzaak voor deze actie te noteren is. Het sensibiliserend effect is – mits een goede voorbereiding en uitvoering – vrij groot. Het verder zetten van zwerfvuilacties verdient aanbeveling.

Project 4 : milieu&natuur in jouw straat

Filosofie binnen het milieubeleid :

Het koppelen van milieu- en natuurbeleid (sensibilisatie) aan sociale activiteiten zoals buurtfeesten, speelstraten of brede activiteiten van verenigingen.

Uitwerking :

De gemeente voorziet een heel 'milieu-pakket' voor de personen of verenigingen die een dergelijke activiteit organiseren. Een 'pakket' kan ruim opgevat worden en heeft tot doel een soort engagement tussen organisator en gemeente vast te stellen. 'Voor wat hoort wat', dus. Enkele ideeën zijn :

- Een milieu-kwisje
- Herbruikbare drinkbekers
- Een spel, bv. levend ganzenbord (waarbij je zelf de pion bent) met milieu-thema's
- Een (natuur)zoektocht
- De veegwagen van de gemeente die vooraf aan de activiteit langskomt, gekoppeld aan een zwerfvuilactie op het einde van de activiteit. "Proper ervoor, proper erna"
- Een extra onderhoudsbeurt voor de openbare beplanting in de straat
- Afvalsorteerstraatje
- Een pakket streekproducten
- Infolders
- Extra bekendmaking voor de activiteit
-

Planning / voorstel :

Een evenwichtige samenstelling van de overeenkomst tussen gemeente en organisator is belangrijk. Het bekomen van sensibilisatie, op een speelse manier, én zodat de deelnemer een niet-belerende milieuboodschap opneemt, is niet eenvoudig. Het project is echter een positieve voorstelling/beleving van het milieuvraagstuk zodat verder uitwerken ervan opportuun is.

Project 5 : Inventaris + beheer trage wegen

Filosofie binnen het milieubeleid :

Verbeteren van de trage wegen

Uitwerking :

Alle voetpaden opnieuw inventariseren. Welke zijn weg (juridisch gezien), welke niet, welke paden worden heringericht, verbeterd, ... dit alles ook in een nieuw overzichtplan gieten en er een hele onderhouds- en heraanlegstrategie aan koppelen.

Uitgebreide mogelijkheden :

Rooilijnplannen, onteigeningsprocedures, heraanleg, nieuwe procedés voor verharding / verbeterde uitrusting, uniforme bewegwijzering, peter/metersysteem voor trage wegen, wandelkaarten, ...

Planning / voorstel :

Momenteel is het draagvlak voor het gebruik van trage wegen vrij groot. De uitvoering van dit project is bijgevolg opportuun. Niettegenstaande is een gedegen uitwerking van dit project een heel werk en moeten alle stappen erg nauwkeurig worden opgevolgd. Er kan per

deelgemeente per jaar gewerkt worden of met een heel planmatige aanpak zodat over een aantal jaar dit project kan gerealiseerd worden. Gedegen voorbereiding is noodzakelijk.

Besluit werkgroep : Het belang van trage wegen voor onze landelijke gemeente is groot. Eén van de troeven van onze gemeente is dan ook zachte recreatie en landschapsbeleving.

Beheer en onderhoud is dus belangrijk een dient verder gezet, en zelfs verder uitgebouwd te worden. Planmatige aanpak is hierbij uiteraard vereist.

Niettegenstaande stuit het herwaarderen van trage wegen ook op een aantal praktische en juridische moeilijkheden. Het is een aspect dat met de nodige omzichtigheid en pragmatisme moet benaderd worden. Een toetsingkader ter evaluatie van eventuele knelpunten is noodzakelijk.

Project 6 : Erosiebestrijding

Filosofie binnen het milieubeleid :

Erosiebestrijding. Bestrijden van water- en modderoverlast.

Uitwerking :

(1) opmaak Erosiebestrijdingsplan, momenteel in uitvoering

N.a.v. de opmaak van het erosiebestrijdingsplan zullen een aantal maatregelen naar voor geschoven worden. Het uitvoeren van deze maatregelen kan opgenomen worden als een project.

(2) uitvoering van de voorgestelde maatregelen door :

- A. onderhandelingen met betrokkenen, ondersteuning
- B. uitvoeringen van maatregelen in eigen beheer

Uitgebreide mogelijkheden :

Opmaak van reglementen ter zake. Handhaving.

Planning / voorstel :

Afhankelijk van de voorgestelde maatregelen in het erosiebestrijdingsplan, momenteel in opmaak. Nog af te wachten.

Besluit werkgroep : Verder te zetten. De opmaak van een gemeentelijk erosiebestrijdingsplan is waardevol en momenteel in uitvoering. Uiteraard is het belangrijk ook voor de uitvoering van het plan de nodige garanties in te bouwen.

Project 7 : Weekend van de natuurreservaten

Filosofie binnen het milieubeleid.

Natuurbeleving, sensibilisatie inzake de grondbeginselen van het natuurbeheer en de biodiversiteit.

Uitwerking :

Organisatie van een heel weekend gegidste rondleidingen in de verschillende natuurreservaten in de gemeente : Doode bemde, Grootbroek, vijvers van Florival, langs de IJse, ... zodat de inwoner bij natuurschoon, beleid én beheer hier rond betrokken worden en op een positieve manier iets bijleert.

Uitgebreide mogelijkheden :

Niet alleen de reservaten belichten maar ook kleine landschapselementen, lijn- en puntvormige entiteiten belangrijk voor de natuur. De natuurvriendelijke tuin.

Planning / Voorstel :

Respons op deze actie is onzeker. Niettegenstaande is de organisatie mogelijk.

Besluit werkgroep : Het betrekken van onze inwoners bij natuur en natuurbeheer is belangrijk. Onbekend is immers onbemand en het omgekeerde is dan ook waar. Dit project kan – mits een gedegen organisatie – erg waardevol zijn en verdient verder uitgewerkt te worden in het kader van een jaarplanning.

Project 8 : De ecologische inventaris

Filosofie binnen het milieubeleid :

Metten om te weten, de ecologische inventaris als beleidsinstrument. Heeft als doel de groene ruimten beter en meer gestructureerd te gaan beheren, opvolging van de evolutie mogelijk te maken of inbreuken vast te stellen.

Uitwerking :

Opstellen van een ecologische inventaris, uiteraard digitaal. Hierin :

- Poelen
- Boomgaarden
- Holle wegen
- Knotbomen
- Hagen en houtkanten
- Beken en grachten
- Processierups
- ...

Uitgebreide mogelijkheden :

Samenwerking met allerlei verenigingen en instanties om de info te verzamelen.

Planning / Voorstel :

Goede inventarissen zijn een heel werk. Halve of niet bijgewerkte inventarissen worden niet gebruikt. Elke inventaris heeft ook een gebruiksdoel. Een inventaris opstellen om de inventaris zelf heeft bijgevolg geen nut. Men moet op voorhand het doel en gebruik van de inventaris (of een onderdeel ervan) achterhalen.

Besluit werkgroep : De werkgroep is van mening dat inventarissen slechts nuttig zijn wanneer ze worden opgemaakt in het licht van een concrete vraag of een concrete probleemstelling. Op deze manier zijn al een groot deel van de deelinventarisaties afgewerkt en in gebruik. Het creëren van inventarissen om de inventarissen zelf is, en dat is in het verleden meermaals gebleken, aansturen op dode letter of dikke boeken die in de kast verdwijnen. Een nuchtere kijk op, en een goede opbouw van, de beoogde inventarissen is dus primordiaal.

In vele gevallen kunnen bestaande inventarissen ingepast worden in een groter geheel dat dan de ecologische inventaris vormt.

Project 9 : Slibruimingsplan

Filosofie binnen het milieubeleid :

opstellen van een inventaris en strategie rond het ruimen van beken zodat dit cyclisch en gepland kan verlopen. Alle te ruimen beken worden hierin opgenomen met de ruimfrequentie.

Uitwerking :

Inventarisatie van alle waterlopen (is reeds gedeeltelijke gebeurd) en bepaling van de wettelijke bevoegdheden ter zake. Aan de hand van de aangesloten vuilvracht kan een ruimingscyclus bepaald worden. In acht name van de jaarlijkse budgettaire mogelijkheden is noodzakelijk.

Uitgebreide mogelijkheden :

Uitbesteding van de ruimingswerken, Intergemeentelijke samenwerking voor de uitvoering van de werken en afvoer van het slib.

Planning / Voorstel :

Slibruiming zijn een flexibel te benaderen probleem. Enerzijds is een slibruimingsplan een houvast voor cyclische ruiming. Anderzijds is het noodzakelijk in te spelen op allerlei onvoorziene omstandigheden zoals grote openbare werken (en daardoor afkoppeling van vuilvracht of uitzonderlijke toegang van percelen bvb.), uitzonderlijke weersomstandigheden (waardoor moet geruimd worden / niet kan geruimd worden) of verwachtingen van inwoners/landgebruikers (acute probleemsituaties).

Niet te vergeten is de bijzonder grote financiële impact van slibruiming+slibafvoer.

Al bij al lijkt een jaarlijkse –doch planmatige !- aanpak te verkiezen boven een vastgelegd slibruimingsplan.

Besluit werkgroep : Plansgewijze aanpak van slibruiming verdient aanbeveling. Verder uit te werken.

Project 10 : “eigen installaties”

Filosofie binnen het milieubeleid :

Voorbeeldfunctie !

Uitwerking :

Het in regel stellen van alle eigen installaties o.a. m.b.t. de wetgeving Vlare.

Per 2 jaar bv een andere locatie aanpakken. Jaar 1 administratief en jaar 2 alles op het terrein in orde stellen.

Uitgebreide mogelijkheden :

Bepaalde situaties binnen de organisatie, die in vele gevallen eerder historisch gegroeid zijn, zijn meestal moeilijk ‘af te lijnen’. Het zijn ook niet altijd de beste oplossingen en soms zelfs tijdelijke oplossingen die verlengd werden ... om tenslotte als een permanente oplossing verder te bestaan.

Bepaalde keuzes binnen de organisatie dienen daarom beter eens in een globale visie gevat te worden. De uitvoering van een dergelijk visie impliceert dat dit gebeurt vooraf aan het in regel stellen van de installaties.

Planning / voorstel :

Opmaak van een globale visie m.b.t. de vergunde (of te vergunnen) inrichtingen van de gemeente voorafgaandelijk aan de actie ‘eigen installaties’

!!! deze actie wordt uitgevoerd in 2008, navolgend in 2009.

Besluit werkgroep : Deze actie wordt uitgevoerd 2008 en 2009. Het verder opvolgen van deze actie is echter vereist.

Project 11 : Energieaudit

Filosofie binnen het milieubeleid :

Energiebesparing, verminderen van de CO₂-uitstoot, voorbeeldfunctie.

Uitwerking :

Een gemeentelijk gebouw (bv 1 per 2 jaar) volledig screenen, een energie-audit uitvoeren en aan de hand hiervan energetische optimalisaties doorvoeren. Zo trachten een lager energiegebruik te realiseren dat aangetoond kan worden via de energieboekhouding.

Uiteraard wordt er bij de energetische optimalisatie rekening gehouden met milieuverantwoorde materialen, gezondheid naar de mens, ... enz...

Uitgebreide mogelijkheden :

Onderzoek naar verdergaande ingrepen m.b.t. energiebesparing en optimalisatie van het energieverbruik. Voorbeelden : onderzoek naar de mogelijkheden voor de installatie van zonnepanelen, groendaken, zonneboilers, warmtepompen, ...

Planning / voorstel :

Energiebesparing zou een betrachting moeten zijn van eenieder. Het energetisch optimaliseren van de gemeentelijke gebouwen is dus opportuun.

2-jaarlijkse opname van een gebouw lijkt haalbaar. Jaar 1 administratieve afhandeling, jaar 2 implementatie van de weerhouden maatregelen.

Besluit werkgroep : Er moeten 2 zaken apart van elkaar benaderd worden.

Ten eerste zijn er de energieaudits. Deze audits zijn erg belangrijk bij nieuwe gebouwen maar zijn – en dat is gebleken na een interne screening van de gebouwen – weinig nuttig voor de bestaande gemeentelijke gebouwen.

Ten tweede is er het opvolgen van de energieverbruiken van de gemeentelijke gebouwen oftewel de energieboekhouding. Dit laatste is interessant en belangrijk voor alle gemeentelijke gebouwen. De energieboekhouding moet dus worden verder gezet en de opvolging ervan dient geïntensifieerd te worden.

Project 12 : Gifvrije week

Filosofie binnen het milieubeleid :

Verminderen van het pesticidgebruik, sensibilisatie rond biodiversiteit.

Uitwerking :

Een thema-week met ophaalmogelijkheden voor oude en vervallen pesticiden die schadelijk zijn voor mens- en milieu. Sensibilisatie rond de problematiek pesticiden en ook rond het item biodiversiteit. Het verspreiden van folders dienaangaande.

Uitgebreide mogelijkheden :

- een attentie (of een vervangproduct?) voor mensen die milieubelastende pesticiden binnenbrengen.
- In de verf zetten van het gemeentelijk beleid (o.a. bostelmachine, reductie biociden, uitleg en doel bermbeheer, ...)

Planning / voorstel :

Goed en haalbaar project.

Besluit werkgroep : OK, opname in de beleidsvisie milieu&natuur is opportuun

Project 13 : Paddenoverzetactie

Filosofie binnen het milieubeleid :
Soortbeschermingsacties, sensibilisatie m.b.t. natuur.

Uitwerking :
Met medewerking van geïnteresseerde inwoners paddenoverzetacties organiseren. Uitleg over amfibieën, infoavond, geleide wandelingen (o.a. vroedmeesterpad) .

Uitgebreide mogelijkheden :
promotie poelenproject, advies ivm poel in de tuin zonder vissen
koppeling met een natuurproject 'veedrinkpoelen'

Planning / voorstel
Deze actie werd reeds opgestart in de gemeente Huldenberg en kent goede opvolging. Het verder zetten van deze actie is gewenst.

Besluit werkgroep : OK, opname in de beleidsvisie milieu&natuur is opportuun

Project 14 : Inrichting restgronden

Filosofie binnen het milieubeleid :
Natuurbeheer.

Uitwerking :
Verschillende gronden van de gemeente kunnen m.b.t de natuurfunctie nog beter beheerd en ingericht worden. Er kunnen voor elk van deze restgronden duidelijke beheersvisies opgesteld worden die daarna ook uitgevoerd worden. De uitvoering kan onder de vleugels van het project INL.

Uitgebreide mogelijkheden :
Ook het OCMW beschikt over gronden/percelen gelegen in natuurgebied. Ook voor deze gronden kan de natuurfunctie mogelijks versterkt worden. Opname in beheersvisie is bijgevolg mogelijk.

Planning / voorstel :
Niettegenstaande beheer van natuurgebieden nuttig is, mag natuurbeheer niet uitmonden in een soort 'tuinieren'. Ook niet- of weinig beheerde natuurgebieden kunnen hun functie hebben dus is een bedachtzame aanpak op haar plaats. Natuurbeheer is ook geen exacte wetenschap en het inspelen op opportuniteiten of een gefaseerde aanpak levert soms een positieve impuls op.

Voor sommige gebieden, met een duidelijke consensus voor een bepaald natuurbeheer, kan de opmaak van een volledig vastgesteld beheersplan nuttig zijn.

De meeste natuurterreinen van de gemeente zijn reeds in beheer genomen.

Besluit werkgroep : Er dient over gewaakt te worden geen onuitvoerbare of te ingewikkelde 'papieren' beheersplannen op te maken.

Project 15 : Bodemsanering, oriënterend bodemonderzoek, inventaris potentieel verontreinigde gronden

Filosofie binnen het milieubeleid :

Naleving van de wetgeving m.b.t. bodemdecreet, Vlarebo en grondverzet.

Uitwerking :

Momenteel is de kennis over de wetgeving m.b.t. 'bodem' bij de eigenaars van gronden in regel eerder laag. Het is derhalve nuttig hierover enige bekendmaking te organiseren. De naleving van de regelgeving, in het bijzonder bij overdracht (bescherming van de nieuwe eigenaar), is noodzakelijk.

Een register van de potentieel verontreinigde gronden is momenteel beschikbaar bij de milieudienst (wettelijke opdracht).

Uitgebreide mogelijkheden :

Bij calamiteiten of bij vaststelling van bodemverontreiniging bijstand van een erkend bodemsaneringsdeskundige opzetten.

Planning / voorstel :

Een dergelijk engagement is verregaand en erg ambitieus. Het draagvlak voor de wetgeving inzake bodembescherming is momenteel erg laag.

Besluit werkgroep : Een waardevolle en nobele actie, momenteel echter met een zeer beperkt draagvlak. Het loont echter de moeite om aan de hand van sensibilisatie, de voorbeeldfunctie en concrete acties deze materie in de aandacht te brengen.

Uiteraard zijn een aantal wettelijke taken dienaangaande reeds in uitvoering door de milieudienst. Dit wordt verder gezet en uitgebouwd.

Project 16 : Duurzaam bouwen

Filosofie binnen het milieubeleid :

Duurzaam bouwen heeft raakvlakken met alle aspecten van het milieubeleid : materiaalgebruik, natuur in de tuin, herbruikbare materialen, gezondheid, energiebesparing, alternatieve energiebronnen, recyclage, ...

Uitwerking :

Er wordt een dienstverlening opgezet voor bijstand van potentiële bouwers. Dit kan onder de vorm van bouwteams, gespecialiseerde infovergaderingen, kijkwoningen, advies op maat, gratis duurzaamheidscans van bouwaanvraag gevolgd door aanbevelingsnota, berekening van terugverdientijden, beurs speciaal voor de bouwer,

Uitgebreide mogelijkheden :

Een dienstverlening 'op maat' voor iedere potentiële bouwer in de gemeente. Dit kan een dienst zijn die aangeboden wordt aan potentiële bouwers en uitgewerkt wordt via IL, VODO, VIBE,

Planning / voorstel :

Niettegenstaande velen de mond vol hebben van de duurzame principes, toch blijkt de drempel bij een bouwproject meestal vrij hoog. Budgettaire barrières, vooroordelen, onwetendheid, onwil of onzekerheid zorgt ervoor dat het bijsturen van een project in de meeste gevallen moeilijk is. Men kan zelfs spreken van de 'believers' en de 'non-believers' en deze trend doorbreken is een langzame doch noodzakelijke taak.

Voor de eerste groep 'believers' is de voorgestelde actie niet echt nodig. Deze groep gaat zelf actief op zoek naar de gewenste info of bijstand (die tegenwoordig ook goed beschikbaar is, o.a. bij gemeentelijke milieudiensten).

Voor de tweede groep, hier nog even 'non-believers' genoemd, is het aanbrenge van alternatieven erg moeilijk én wordt een dergelijke inmenging soms niet geapprecieerd. De maatschappelijke trend is hierbij echter een bondgenoot.

Besluit werkgroep : De uitvoering van een dergelijk project stuit op een aantal moeilijkheden. Ten eerste is de gemeente in veel gevallen 'te laat' om een dergelijke dienstverlening aan te bieden. Het eerste contact met de kandidaat bouwheer is in vele gevallen immers bij het indienen van een (afgewerkt !) stedenbouwkundig dossier. Ten tweede is het aanbod aan informatie over dit onderwerp momenteel enorm. Denk maar aan het internet, bouwteams, Dialoog vzw, ViBe, en beurzen zoals Batibouw, waar het bulk van de informatie over duurzaam bouwen.

Een sensibiliserende aanpak, in het bijzonder naar de nieuwe inwoners toe, is echter een goede aanpak, naast het ondersteunen van andere initiatieven ter zake. Verder uitwerken van de actie is noodzakelijk

Project 17 : Bloemenweide

Filosofie binnen het milieubeleid :
Stimuleren biodiversiteit, soortbeschermingsactie (bijen, insecten)

Uitwerking :
Cf. project van de provincie Limburg : gratis aanbieden van bloemenweide- zaadmengsels voor braak- en restgronden.

Uitgebreide mogelijkheden :
Eventueel ook 'dopage' van grasgangen en erosiestroken onder beheersovereenkomsten ?

Planning / voorstel :
Verdere uitwerkingen en nazicht van de mogelijkheden voor dit project is noodzakelijk. Dit kan een project zijn 'in onderzoek' .

Besluit werkgroep : Een project met een erg waardevol potentieel. Dient verder onderzocht en uitgewerkt te worden.

Project 18 : Aanleg paddentunnel

Filosofie binnen het milieubeleid :
Ontsnippering van de natuurgebieden, soortbeschermingsproject

Uitwerking :
Op plaatsen waar dergelijke maatregel mogelijk en opportuun is overgaan tot de aanleg van een permanente ecotunnel. Uiteraard wordt dit item meegenomen bij elk belangrijk infrastructuurwerk.

Uitgebreide mogelijkheden :

- Promotie van dergelijke maatregelen bij de heraanleg van de N253.
- Standaard onderzoek naar de opportuniteit van dergelijke maatregelen bij de heraanleg van gemeentelijke wegen
- Promotie van een ecoduct over de gewestweg

Planning / voorstel :

Gelet op de grote financiële implicaties van een dergelijke maatregelen lijkt uitvoering, los van enige andere infrastructuurwerk, niet haalbaar.
Deze actie kan bijgevolg opgenomen worden als uit te voeren als de mogelijkheid zich aanbiedt.

Besluit werkgroep : Opportuun bij nieuwe wegenis. Valt eveneens onder de noemer van het duurzaam gemeentelijk beleid en zou dus evident moeten zijn. Zie o.a. 3.2 A

Project 19 : Vermindering lichthinder

Filosofie binnen het milieubeleid :
Verminderen lichthinder, bioritme, soortbescherming.

Uitwerking :
Studie + uitvoering van een actieplan rond lichthinder. Deelname aan de Europese nacht van de duisternis.

Uitgebreide mogelijkheden :
Aanduiding van enkele 'donkere zones' in de gemeente (bv. rond reservaten) eerder dan in heel de gemeente. Actieplannen om in deze zones de lichthinder daadwerkelijk te verminderen. Hierbij zowel particulieren betrekken als verandering/verbetering van de straatverlichting, afschermen van de 'donkere zone' dmv aanplantingen. Bij een dergelijk actie hoort uiteraard bekendmaking/sensibilisatie naar de bevolking : infoavonden over nachtdieren, bioritme, vleermuizen, uilen, ... met bv. nachtwandelingen.

Niet te vergeten : Nacht van de duisternis: actie kan opengetrokken worden naar cultuurhistorische aspecten : sprookjes(wandeling), heksen, vampieren, nachtelijke verhalen, ...

Planning / voorstel :
Gelet op de grote financiële implicaties van een dergelijke maatregelen lijkt uitvoering, los van enige andere infrastructuurwerk, niet haalbaar.
Deze actie kan bijgevolg opgenomen worden als uit te voeren als de mogelijkheid zich aanbiedt.

Besluit werkgroep : Deze actie dient gekoppeld te worden aan de actie 'nacht van de duisternis' als één groot geheel eerder dan op zichzelf te staan.

Project 20 : luchtcartografie van het isolatieniveau'

Filosofie binnen het milieubeleid :
Energiebesparing

Uitwerking :
Het in kaart brengen van het isolatieniveau van alle gezinswoningen in de gemeente door middel van luchtfoto's (InfraRood). De zgn. Thermografische kaart. Daaropvolgend een analyse doorvoeren zodat het isolatieniveau van de woningen kan ingedeeld worden op een schaal (bijvoorbeeld 1-5).

Uitgebreide mogelijkheden :

Het koppelen van de thermografische kaarten aan een subsidieregeling. Analyse van het isolatieniveau tot op perceelsniveau.

Planning / voorstel :

Het Project en de mogelijkheden ervan dienen nog verder te worden uitgewerkt .

Besluit werkgroep : Een waardevol project dat evenwel verder onderzoek vereist. Kan dit niet beter intergemeentelijk aangepakt worden ? Wat is het kostenplaatje ? zijn er bezwaren inzake de privacy wetgeving ? , ...

Project 21 : Andere

Uiteraard kan de opsomming van een aantal projecten niet het einddoel van een beleidsvisie zijn. Er zijn immers nog tal van andere initiatieven die opvolging behoeven, ondersteuning verdienen en dus op het agenda van het gemeentelijk milieubeleid moeten blijven staan.

In het bijzonder gaat dit om projecten van andere bestuursniveaus of administraties, verenigingen of personen.

Nog een andere groep projecten zijn momenteel zo ingebed in de dagelijkse werking van de gemeente dat ze niet meer opvallen in functie van het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid . Maar daarom zijn ze – uiteraard - niet minder belangrijk. We denken hierbij aan het beheer van holle wegen, de aanleg van riolering, bosbeheer, waterbeheer en waterzuivering, de aanleg van IBA's, enz...

Het mag duidelijk zijn dat deze acties, met een focus op duurzaam beleid en natuurontwikkeling, verder gezet dienen te worden.

Het niet-limitatieve karakter van deze gemeentelijke beleidsvisie milieu & natuur wordt hierbij dus bevestigd.

5. De uitvoering

Binnen de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst milieu 2008-2013 is het belangrijk een groot deel, zo niet de totaliteit, van deze beleidsvisie uit te voeren.

Het belangrijkste instrument hiervoor zijn de verschillende jaarprogramma's. Niettegenstaande de planning hierin summier is uitgewerkt, is een milieujaarprogramma (MJP) het uitgelezen instrument om deze beleidsvisie te concretiseren.

Via de planning voor de verschillende jaren is het uiteraard belangrijk steeds de nodige fondsen te voorzien in de begrotingen.

Het MJP is een onderdeel van de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst milieu 2008-2013 (SO). In deze SO is de mogelijkheid voorzien voor de uitvoering van projecten. Een subsidieportefeuille per gemeente per jaar wordt voorzien. Het is belangrijk om de subsidies voor de uitvoering van de projecten, te benutten. Ook deze piste is terug te vinden in de opmaak van een jaarlijks milieujaarprogramma (MJP).

6. Planningstabel

Aangezien er gewerkt wordt met milieujaarprogramma's (zie hoger) is het uitwerken van een vastgelegde planning in een tabel niet opportuun.

Niettegenstaande komen we tot volgende analyse van de verschillende projecten :

Er zijn 21 projecten voorgesteld als opportuun voor de uitvoering binnen het kader van het gemeentelijk milieubeleid. Eén hiervan is niet als een project te omschrijven.

Een indeling van de projecten kan men als volg maken :

- Jaarlijks wederkerende projecten of acties : 5
- Eenmalige projecten of acties : 4
- Acties die kaderen in een groter geheel (dienstoverschrijdend): 2
- Acties van meer interne of administratieve aard : 5
- Beleidsvisies en aandachtspunten voor elke dag 4

Uit een éénvoudige analyse kan men dus besluiten dat voor de daadwerkelijke uitvoering van deze beleidsvisie binnen de looptijd van de Samenwerkingsovereenkomst (en dus de legislatuur) volgende verbintenis moet worden aangegaan :

1. Uitvoering van de jaarlijks wederkerende acties nrs. 2, 3, 12, 13 en 17
2. Jaarlijkse uitvoering van 1 eenmalige actie, te kiezen uit nrs. 1, 7, 14 en 20
3. twee acties te kaderen in een groter geheel, nrs. 4, 18 te verwerken in de gehele beleidsvisie
4. Uitvoering van een jaarlijkse administratieve actie nrs. 5, 8, 9, 10 en 15
5. Aanhoudende uitvoering van de acties 6, 11, 16 en 19 door de looptijd van de SO

7. Analyse van de middelen

Het is belangrijk even na te gaan welke de inzet zal zijn bij het uitvoeren van deze beleidsplanning. Vooreerst dient er dus zicht te zijn op de verschillende projecten en beleidskeuzes om gelijklopend na te gaan of het gestelde haalbaar is. De aftoetsing van de haalbaarheid is een belangrijke taak van de werkgroep. Het is derhalve nuttig het aantal projecten te beperken naar haalbaarheid, en de verschillende projecten te verdelen in de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst. Volgende items zijn o.a in overweging te nemen :

Personele

Uitbouw Milieudienst

De milieudienst, als onderdeel van de Technische dienst, ondergaat in 2009 een belangrijke wijziging.

De dienst wordt versterkt met een administratieve medewerk(st)er en het takenpakket wordt uitgebreid. Voortaan zal deze dienst Milieu, Groen, Landbouw, Begraafplaatsen en GIS-coördinatie herbergen onder leiding van de milieuambtenaar.

Het principe van de duurzaamheidsmedewerker wordt grotendeels verlaten. Ondersteuning van de Intergemeentelijke milieudienst van Interleuven is, zij het in minder mate, nog steeds van toepassing.

De belangrijkste vaststelling hierbij is dat het herindelen en stroomlijnen van het takkenpakket van de milieudienst een goede garantie is voor de uitvoering van deze beleidsvisie. Onnodig op te merken dat dit staat naast het uitvoeren van alle andere (en wettelijk) taken voor de verschillende beleidsdomeinen.

Inzet andere diensten, o.a. de Technische dienst, Ruimtelijke Ordening, ...

Geen enkele beleidsvisie kan zich goed ontplooiën zonder ook impact te hebben op andere beleidsdomeinen dan datgene waarvoor het werd opgesteld. Zo zal de beleidsvisie milieu onherroepelijk haar weerslag hebben op andere beleidsdomeinen zoals mobiliteit, openbare werken, ruimtelijk ordening, jeugd, ... kortom bijna overal.

In het verleden is gebleken dat dienst- of beleidsdomein overschrijdend werken niet altijd eenvoudig is. Soms is het laten inpassen van verschillende belangen vrij eenvoudig maar op andere items lijkt het tot discussie of frustratie. Het inpassen van milieubeleid in de andere beleidsdomeinen (want dat is het opzet van deze nota) is met andere woorden een uitdaging.

De aanbeveling van hoofdstuk 3.2 A, waarbij betrokkenheid van de milieudienst in de planningsfase wordt gesuggereerd, kan hierbij een hulp zijn.

Financiële

Belastingen & heffingen

Het mag duidelijk zijn dat de financiële hefboomen, dewelke ter beschikking staan van het gemeentebestuur, een belangrijke sturende rol kunnen vervullen voor het milieu- en natuurbeleid. De zogenaamde 'groene fiscaliteit' is een belangrijke factor in het welslagen van een gedegen milieubeleid.

Daarnaast is de beschikbare financiële ademruimte van de gemeente in overweging te nemen.

Bij de planning en uitvoering van deze beleidsvisie is het belangrijk deze 2 elementen op een doordachte manier in overweging te nemen en toe te passen.

subsidies

Naast de totale fiscaliteit van de gemeente op zich, hierboven vermeld, is het sturende karakter van subsidies niet onbelangrijk.

Het College dient bijgevolg het sturende karakter van subsidieregelingen te onderzoeken en er belangrijke keuzes in te maken teneinde de doelstellingen van deze beleidsnota te kunnen bereiken.

Een belangrijke opmerking is dat het aanbod aan subsidies momenteel erg groot, erg dynamisch en dus onoverzichtelijk is. Het is dan ook maar zeer de vraag of de gemeente in dit sterk versnipperde subsidielandschap een gepaste en zinnige bijdrage kan leveren.

Daarnaast worden subsidies sterk gekenmerkt door een mattheuseffect.

Belangrijke overwegingen waarbij het gemeentebestuur is genoodzaakt voorzichtig, doordacht en doelbewust met het instrument 'subsidies' om te springen

Wetgevende

(gemeentelijke) reglementen en verordeningen

De belangrijkste vraag die we in dit hoofdstuk en binnen het bestek van deze beleidsvisie kunnen stellen is : “welke gemeentelijke reglementen en/of verordeningen zijn noodzakelijk voor de uitvoering van deze beleidsvisie?”

Na een analyse van deze opgebouwde beleidsvisie en de voorgestelde projecten is één ding duidelijk : er zijn geen gemeentelijke verordeningen of reglementen onontbeerlijk om tot een goede uitvoering van deze beleidsvisie te komen. Er zijn m.a.w. voldoende wetgevende instrumenten, onder andere ook bovengemeentelijke, om dit beleidsplan uit te voeren.

Dat neemt niet weg dat voor een aantal zaken vermeld in deze beleidsnota, bijsturen of herwerken van een aantal gemeentelijke reglementen en verordeningen, nuttig kan zijn.

Daarnaast lijkt het zinniger om voor enkele specifieke items een nadere beleidsvisie uit te werken. Een juridische achtergrond is in vele gevallen voorhanden, maar de toepassing van deze wetgeving op het terrein kan soms tot moeilijkheden of onduidelijkheden leiden. Het uitwerken van een leidraad of een werkwijze kan dan een hele hulp zijn.

Enkele voorbeelden hiervan zijn :

- De uitvoering van het erosiebestrijdingsplan: Welke middelen worden ingezet? Is de gemeente initiatiefnemer of wordt er gewerkt met vrijwillige overeenkomsten ? Wat indien de gestelde doelen niet (snel genoeg) gehaald worden ? Waar komt de gemeente tussen, waar niet ? Hoe worden de actoren betrokken bij de zaak ? Hoe liggen de verantwoordelijkheden? Zijn er geen bovengemeentelijke hefboomen die inmenging in het proces overbodig maken ? enz....
- Trage wegen : Hoe de juridische afdwingbaarheid voor erfdienstbaarheden in de praktijk omzetten ? Welk toetsingskader wordt gehanteerd om trage wegen te herwaarderen of af te schaffen ? Wat indien een cruciaal tracé een aantal praktische bezwaren oplevert ? Hoe wordt de vraag, bv. Van verenigingen tegen de bezwaren afgewogen ? Welk verkeersregime voor welke trage weg ? Wat wordt ingedeeld bij zachte recreatie en wat niet ? enz...
- Duurzaam bouwen : Welke (financiële) inspanning kan verwacht worden van de bouwheer, welke van de overheid ? Welke ingrepen zijn dermate belangrijk dat wetgeving noodzakelijk is, welke minder en kunnen via een subsidieregeling gestimuleerd worden ? Welke (voortrekkers)rol dient de gemeente hierin te spelen ? Is sensibilisatie voldoende of moet er eerder actief gestuurd worden ? enz...

Deze paragraaf toont aan dat het bereiken van een doel afhankelijk is van vele factoren en dat ook de af te leggen weg naar een doel keuzeafhankelijk is.

8. Besluit

Voor deze visietekst gemeentelijk milieubeleid 2008-2013 werd getracht de zaak zo concreet mogelijk te maken. Dit onder andere door het uitdenken, evalueren en uitwerken van een aantal concrete acties.

Deze acties zijn reeds geëvalueerd op meerwaarde voor het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid. Zoals gesteld in de analyse is de uitvoering van deze acties, of projecten – What's in a name- , eenvoudig planbaar, zijn ze op te nemen in de respectievelijke begrotingen via het milieujaarprogramma en is ook de personele bezetting voor de daadwerkelijke uitvoering voorhanden.

Men zou kunnen zeggen dat niets de uitvoering van deze projecten in de weg staat.

Naast de concrete acties is deze beleidsvisie opnieuw een interessant denk- en planningsproces geweest. Enkele knelpunten werden blootgelegd, denkpistes werden uitgewerkt en voor de projecten werd 'het kaf van het koren gescheid'.

Door medewerking van de werkgroep die werd opgericht in de schoot van de gemeentelijke Milieuadviesraad, én het college, is deze beleidsvisie zowel politiek gedragen als dat er een draagvlak is onder de inwoners. De MAR vertolkte deze laatste stem.

Er werd eveneens over gewaakt deze beleidsvisie niet te overladen met cijfers, analyses, evaluaties van de inspanningen van andere bestuursniveaus, initiatieven van andere actoren of wat dan ook. De gemeentelijke beleidsvisie milieu heeft even 'naar de eigen navel gestaard' om duidelijk en alleen de gemeentelijke inspanningen te belichten en te concretiseren.

Het was met anderen woorden de bedoeling om een concreet en uitvoerbaar beleidsplan op maat van de gemeente Huldenberg te maken, en dat is gelukt.

BIJLAGE

Niet weerhouden projecten

Project 'Streekproductenmarkt'

Filosofie binnen het milieubeleid :

Beperking van de voedselkilometers, promoten eerlijke handel, promoten lokale duurzame landbouw, nabij-winkelen, bekendmaking bio-producten, ...

Uitwerking :

Een lokale markt organiseren waar de lokale landbouwer of handelaar die zijn aanbod aanpast de kans krijgt om producten te verkopen. Uiteraard wordt er van deze markt gebruik gemaakt om een aantal items in de verf te zetten zoals :

- beperking van de voedselkilometers,
- eerlijke handel,
- lokale duurzame landbouw,
- nabij-winkelen,
- bio-producten
- afvalarm winkelen
- ...

Uitgebreide mogelijkheden :

Dit initiatief kan gekoppeld worden met een actie om met de fiets of te voet naar de markt te komen. Cadeautjes, krasbiljet, spaarkaart, ... voor de bezoeker die de auto thuis liet. Een autoloze straat, wijk, ... waarin de markt plaatsvindt. Deze actie is sterk landbouw-gericht en kan dus gekoppeld worden aan een landbouwgebeuren zoals de veeprijskamp.

Planning / voorstel :

Dit project is uitvoerbaar, behoeft degelijke voorbereidingen is bij voorkeur niet jaarlijks. Opname binnen de SWO is opportuun.

Besluit werkgroep : Project voor uitvoering door het middenveld. Ondersteuning vanuit de gemeente is dan mogelijk.

Project 'De ecologische levensstijl'

Filosofie binnen het milieubeleid :

Het belichten van initiatieven die het milieu/de natuur te goede komen van 'gewone' mensen.

Uitwerking :

Een soort wedstrijd waarbij de inwoners allerlei ideeën en initiatieven kunnen indienen m.b.t. hun eigen ecologische levensstijl. Bv.

- bij de bouw van een huis
- aanleg van de tuin
- carpool projecten (school, vakantie, ...)
- ?

Uitgebreide mogelijkheden :

De initiatieven worden getoond, men kan ze bezoeken,

De indieners van projecten worden vermeld/krijgen expositieruimte op de milieubeurs (cf. project)

Planning / voorstel :

De respons voor een dergelijk project is onzeker. De waarde naar sensibilisatie toe eveneens.

Besluit werkgroep : Weinig toegevoegde waarde. Deze (alleenstaande) actie heeft niet voldoende draagkracht

Project 'Milieubeurs'

Filosofie binnen het milieubeleid :

Inwoners zitten soms met meer vragen dan op het eerste zicht merkbaar. Daarenboven is de interesse voor ecologie, het milieubewustzijn en milieuvervuiling (oplossingen ervoor) de laatste jaren gegroeid. Veel dergelijke onderwerpen verenigen in een interessante beurs is bijgevolg zinvol

Uitwerking :

Bij voorkeur i.s.m. andere gemeenten een beurs opzetten met allerlei stands m.b.t. milieu en natuur

- Biologische voeding
- Hakselaars,
- Waterzuivering
- Natuurverenigingen
- Compostmeesters
- Composteervaten, -bakken
- Inwoners (cf. actie 'de ecologische levensstijl')

Uitgebreide mogelijkheden :

Dergelijke beurs wordt bij voorkeur intergemeentelijk georganiseerd.

Organisatie op een hoger (bestuurs)niveau zodat een hele regio kan gedekt worden. Bv. provinciaal.

Planning / voorstel :

Project behouden als 'pijplijnproject'. Uitvoering wordt zinvol als andere partners wensen mee te werken : verenigingen, organisaties, andere gemeenten, hogere bestuursniveaus, ...

Besluit werkgroep : Het is niet opportuun om een dergelijke actie voor onze (kleine) gemeente op te zetten. Eventueel kan aangesloten worden bij een bovengemeentelijk of intergemeentelijk initiatief ter zake. Initiatieven van verenigingen dienaangaande worden uiteraard ondersteund.

Project 'Met belgerinkel naar de winkel, week van de zachte weggebruiker'

Filosofie binnen het milieubeleid :

Promotie van het zachte weggebruik. Verminderen van het wegverkeer met de wagen.

Uitwerking :

Deze actie werd uitgewerkt door een organisatie en kan desgewenst gewoon gevolgd worden. Er wordt getracht mensen die met fiets of te voet winkelen, naar het werk komen,

recreatie beoefenen enz...positief te benaderen door spaarkaarten, krasloten, ... een soort prijzensysteem dus.

Uitgebreide mogelijkheden :

Tijdelijk afsluiten van 'speelstraten' , buurtfeesten (11 juli bv), autovrije gemeente, autovrije binnenstad, spaarsysteem voor 'trage kilometers' op langere termijn, ...

Planning / voorstel :

Erg ambitieus en intensief project m.b.t. organisatie en opvolging.

Besluit werkgroep : Deze actie heeft op zich weinig toegevoegde waarde. Kan waardevol zijn indien gelinkt aan een andere actie.

Project 'Milieuquiz'

Filosofie binnen het milieubeleid :

Op een speelse manier allerlei items m.b.t milieu&natuur onder de bevolking brengen.

Uitwerking :

i.s.m. verenigingen een quiz organiseren met als hoofdthema milieu&natuur.

Uitgebreide mogelijkheden :

De quiz kan onder personeel of MAR worden 'getest' of zelfs samengesteld zodat ook hier het thema uitgespeeld wordt.

Planning / voorstel :

Dit project dient te worden uitgevoerd i.s.m. MAR of een vereniging. Een positief draagvlak is dus noodzakelijk.

Besluit werkgroep : Te weinig toegevoegde waarde

Project 'Bebossen van percelen'

Filosofie binnen het milieubeleid :

natuurbeheer

Uitwerking :

Aankoop/verwerving van een perceel en dat daarna bebossen.

Uitgebreide mogelijkheden :

Dit eventueel gecombineerd met geboortebos, speelbos, hoogstamboomgaard(je), kom op tegen kanker,

Planning / voorstel :

Aankoopbeleid heeft belangrijke budgettaire implicaties. Opportuniteiten niet te na gesproken is concurrentie van de overheid bij aankoop van percelen niet gewenst.

Besluit werkgroep : niet opportuun

Project 'Haagplantactie'

Filosofie binnen het milieubeleid :
Promotie van streekeigen groen.

Uitwerking :
Organisatie van een haagplantactie zodat de inwoner goedkoper een gemengde inheemse haag kan hebben.

Uitgebreide mogelijkheden :
De aanplant van streekeigen hagen promoten kan ook onder de vorm van een subsidiereglement.

Planning / voorstel :
De haagplantactie wordt reeds georganiseerd om de 2 jaar. De interesse van de bevolking bestaat maar ze neemt met de jaren sterk af. De druk van privé-handelaars is reëel en het aanbod van streekeigen plantgoed in deze handelszaken neemt bijgevolg toe (vroeger was streekeigen plantgoed bijna niet te koop op de reguliere markt).
Mogelijk is een nieuwe impuls, een nieuwe aanpak aangewezen bij een verderzetting van de haagplantactie.

Besluit werkgroep : Het wervende karakter van deze actie is voorbijgestreefd. Een vernieuwde aanpak, in combinatie met thema's als kringlooptuinieren, thuiscomposteren, streekeigen beplanting, groendaken, traaggroeiend gras, ... moet mogelijk zijn. Dit is nog verder uit te werken.

Project 'Aanplantingen (streekeigen soorten)'

Filosofie binnen het milieubeleid :
Promotie van streekeigen groen bij aanplantingen in eigen beheer.

Uitwerking :
Bij de uitvoering van aanplantingen in eigen beheer resoluut kiezen voor streekeigen plantgoed.

Uitgebreide mogelijkheden :
Gebruik van autochtoon plantmateriaal indien beschikbaar.

Planning / voostel :
Deze actie loopt al verschillende jaren en wordt ook verder gezet.
Deze actie is verplicht binnen de SWO 2008-2013 (basis)

Besluit werkgroep : Als op zich staande actie te licht bevonden. Zie echter hogergenoemde actie

Project 'zwerfkatten'

Filosofie binnen het milieubeleid :
Beperken/bestrijden van hinder

Uitwerking :
Campagne om zwerfkatten te steriliseren / castreren / euthanaseren zoals voorzien in de vigerende wetgeving. De campagne is duidelijk gerelateerd aan de hinder van wilde dieren.

De campagne gaat gepaard met sensibilisatie naar kateigenaars toe (ook die dragen bij tot de problematiek van zwervkatten).

Uitgebreide mogelijkheden :

Subsidiereglement voor het steriliseren / castreren van de huiskat.

Planning / voorstel :

Er is reeds een aanpak van de zwervkattenproblematiek in de gemeente Huldenberg opgestart. De verder zetting van deze georganiseerde en geüniformiseerde aanpak is opportuun.

Besluit werkgroep : De aanpak van hinder door zwervkatten hoort bij de normale werking en dienstverlening van de gemeentelijke overheid. Opname als project is bijgevolg niet opportuun.

Project 'Aankoop milieuvriendelijk voertuig'

Filosofie binnen het milieubeleid :

Voorbeeldfunctie, duurzaam gemeentelijk beleid

Uitwerking :

De gemeente hanteert een streng bestek met strenge milieuvorwaarden bij de aankoop van nieuwe voertuigen.

Uitgebreide mogelijkheden :

Planmatige en versnelde vervanging van oude voertuigen door nieuwere, milieuvriendelijke voertuigen.

Aankoop / conversie van voertuigen op PPO. Voorafgaandelijk debat / visievorming i.v.m. de opportuniteit van biobrandstoffen is noodzakelijk.

Planning / voorstel :

Actie is uitvoerbaar, bij voorkeur naar opportuniteit en mogelijkheden van de markt.

Besluit werkgroep : In het kader van een duurzaam beleid is de afweging van een minder milieubelastend alternatief bij de aankoop van een nieuw voertuig een evidente zaak. Zie o.a. 3.2 A